

ΟΔΗΓΙΑ 2002/21/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 7ης Μαρτίου 2002

**σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών
(οδηγία πλαίσιο)**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 95,

την πρόταση της Επιτροπής ⁽¹⁾,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο για τις τηλεπικοινωνίες επέτυχε να δημιουργήσει συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού στον τομέα των τηλεπικοινωνιών κατά τη μετάβαση από μονοπωλιακό περιβάλλον σε περιβάλλον πλήρους ανταγωνισμού.
- (2) Στις 10 Νοεμβρίου 1999, η Επιτροπή υπέβαλε ανακοίνωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Για ένα νέο πλαίσιο για τις υποδομές ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τις συναφείς υπηρεσίες - Ανασκόπηση των επικοινωνιών για το 1999». Στην εν λόγω ανακοίνωση, η Επιτροπή επανεξέτασε το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο για τις τηλεπικοινωνίες, βάσει της υποχρέωσης της σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 90/387/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1990, για τη δημιουργία της εσωτερικής αγοράς στον τομέα των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών μέσω της εφαρμογής της παροχής ανοικτού δικτύου (Open Network Provision — ONR) ⁽⁴⁾. Παρουσίασε επίσης σειρά προτάσεων πολιτικής για ένα νέο κανονιστικό πλαίσιο αναφορικά με τις υποδομές των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τις συναφείς υπηρεσίες προς δημόσια διαβούλευση.
- (3) Στις 26 Απριλίου 2000, η Επιτροπή υπέβαλε ανακοίνωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών για τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης

σχετικά με την ανασκόπηση των επικοινωνιών για το 1999 και κατευθύνσεις για το νέο κανονιστικό πλαίσιο. Στην ανακοίνωση συνοψίζεται η δημόσια διαβούλευση και καθορίζονται ορισμένοι βασικοί προσανατολισμοί για τον σχεδιασμό ενός νέου πλαισίου για τις υποδομές των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τις συναφείς υπηρεσίες.

- (4) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας, στις 23 και 24 Μαρτίου 2000, υπογράμμισε το δυναμικό ανάπτυξης, ανταγωνιστικότητας και δημιουργίας απασχόλησης που εμπεριέχει η στροφή προς μια ψηφιακή οικονομία βασιζόμενη στη γνώση. Τονίστηκε ιδιαίτερα η σημασία, για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και τους πολίτες, της πρόσβασης σε φθηνή, παγκόσμια κλάσης, υποδομή επικοινωνιών και σε ευρύ φάσμα υπηρεσιών.
- (5) Η σύγκλιση στους κλάδους των τηλεπικοινωνιών, των μέσων επικοινωνίας και της τεχνολογίας των πληροφοριών σημαίνει ότι όλα τα δίκτυα και οι υπηρεσίες μετάδοσης θα πρέπει να διέπονται από ενιαίο κανονιστικό πλαίσιο. Αυτό το κανονιστικό πλαίσιο αποτελείται από την παρούσα οδηγία και από τέσσερις ειδικές οδηγίες: οδηγία 2002/20/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την αδειοδότηση) ⁽⁵⁾, οδηγία 2002/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και για την διασύνδεσή τους (οδηγία για την πρόσβαση) ⁽⁶⁾, οδηγία 2001/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την καθολική υπηρεσία) ⁽⁷⁾, οδηγία 97/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1997, περί επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και προστασίας της ιδιωτικής ζωής στον τηλεπικοινωνιακό τομέα ⁽⁸⁾ (εφεξής αποκαλούμενες «ειδικές οδηγίες»). Είναι απαραίτητο να διαχωριστεί η ρύθμιση της μετάδοσης από τη ρύθμιση του περιεχομένου. Το πλαίσιο αυτό δεν καλύπτει, επομένως, το περιεχόμενο υπηρεσιών που παρέχονται μέσω δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών που χρησιμοποιούν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως το ραδιοηλεκτρονικό εκπαιδόμενο περιεχόμενο, οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και ορισμένες υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας και, για τον λόγο αυτό, δεν συνιστά εμπόδιο για μέτρα που λαμβάνονται, σε κοινοτικό ή εθνικό επίπεδο, σχετικά με τις εν λόγω υπηρεσίες, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, με σκοπό την

⁽¹⁾ ΕΕ C 365 E της 19.12.2000, σ. 198 και ΕΕ C 270 E, 25.9.2001, σ. 199.

⁽²⁾ ΕΕ C 123 της 25.4.2001, σ. 56.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 1ης Μαρτίου 2001 (ΕΕ C 277 της 1.10.2001, σ. 91), κοινή θέση του Συμβουλίου της 17ης Σεπτεμβρίου 2001 (ΕΕ C 337 της 30.11.2001, σ. 34) και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2001 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα). Απόφαση του Συμβουλίου της 14ης Φεβρουαρίου 2002.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 192 της 24.7.1990, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 97/51/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 295 της 29.10.1997, σ. 23).

⁽⁵⁾ Βλέπε σελίδα 21 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

⁽⁶⁾ Βλέπε σελίδα 7 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

⁽⁷⁾ Βλέπε σελίδα 51 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

⁽⁸⁾ ΕΕ L 24 της 30.1.1998, σελ. 1.

προώθηση της πολιτισμικής και γλωσσικής πολυμορφίας και τη διασφάλιση της υπεράσπισης του πλουραλισμού των μέσων ενημέρωσης. Το περιεχόμενο των τηλεοπτικών προγραμμάτων καλύπτεται από την οδηγία 89/552/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 3ης Οκτωβρίου 1989, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την άσκηση τηλεοπτικών δραστηριοτήτων ⁽¹⁾. Η διάκριση μεταξύ της ρύθμισης της μετάδοσης και της ρύθμισης του περιεχομένου δεν εμποδίζει να λαμβάνονται υπόψη οι δεσμοί που υπάρχουν μεταξύ τους, ιδίως όσον αφορά τη διασφάλιση του πλουραλισμού των μέσων ενημέρωσης, της πολιτισμικής πολυμορφίας και της προστασίας του καταναλωτή.

- (6) Η πολιτική στον οπτικοακουστικό τομέα και η κανονιστική ρύθμιση του περιεχομένου ακολουθούν στόχους γενικού ενδιαφέροντος, όπως η ελευθερία της έκφρασης, ο πλουραλισμός των μέσων ενημέρωσης, η πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία, η κοινωνική ένταξη, η προστασία του καταναλωτή και η προστασία των ανηλίκων. Η ανακοίνωση της Επιτροπής «Αρχές και κατευθυντήριες γραμμές για την κοινοτική πολιτική στον οπτικοακουστικό τομέα» και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 6ης Ιουνίου 2000 τα οποία επικροτούν αυτή την ανακοίνωση, καθορίζουν τις κυριότερες δράσεις που πρέπει να αναληφθούν από την Κοινότητα για την εφαρμογή της πολιτικής της στον οπτικοακουστικό τομέα.
- (7) Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας και των ειδικών οδηγιών δεν θίγουν τη δυνατότητα κάθε κράτους μέλους να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την προστασία των ουσιαστικών συμφερόντων του στον τομέα της ασφάλειας και για την εξασφάλιση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας, καθώς και για να διευκολύνει τη διερεύνηση, εξιχνίαση και δίωξη εγκλημάτων, συμπεριλαμβανομένης της θύελλης, από τις εθνικές κανονιστικές αρχές, ειδικών και αναλογικών υποχρεώσεων που ισχύουν για τους παρέχοντες υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
- (8) Η παρούσα οδηγία δεν καλύπτει τον εξοπλισμό που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 1999/5/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 1999, σχετικά με τον ραδιοεξοπλισμό και τον τηλεπικοινωνιακό τερματικό εξοπλισμό και την αμοιβαία αναγνώριση της πιστότητας των εξοπλισμών αυτών ⁽²⁾, καλύπτει όμως τον εξοπλισμό ευρείας κατανάλωσης που χρησιμοποιείται για τη ψηφιακή τηλεόραση. Είναι σημαντικό για τις κανονιστικές αρχές να ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων και των κατασκευαστών τερματικού εξοπλισμού, με στόχο να διευκολύνεται η πρόσβαση των μειονεκτούντων χρηστών στις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
- (9) Οι υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας καλύπτονται από την οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά (οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο) ⁽³⁾.
- (10) Ο ορισμός της «υπηρεσίας της κοινωνίας των πληροφοριών» στο άρθρο 1 της οδηγίας 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας ⁽⁴⁾, καλύπτει ένα ευρύ φάσμα οικονομικών δραστηριοτήτων που διεξάγονται επί γραμμής. Οι περισσότερες από αυτές τις δραστηριότητες δεν καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας επειδή δεν έγκειται, εν όλω ή εν μέρει, στη μεταφορά σημάτων σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών· οι υπηρεσίες φωνητικής τηλεφωνίας και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου καλύπτονται από την παρούσα οδηγία. Η ίδια επιχείρηση, παραδείγματος χάριν ένας πάροχος υπηρεσίας Διαδικτύου, μπορεί να προσφέρει ταυτόχρονα μια υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως η πρόσβαση στο διαδίκτυο, και υπηρεσίες που δεν καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, όπως η παροχή περιεχομένου WEB.
- (11) Σύμφωνα με την αρχή του διαχωρισμού κανονιστικών και εκτελεστικών αρμοδιοτήτων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εγγυώνται την ανεξαρτησία της εθνικής κανονιστικής αρχής ή αρχών ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η αμεροληψία των αποφάσεών τους. Αυτή η απαίτηση ανεξαρτησίας εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της θεσμικής αυτονομίας και των συνταγματικών υποχρεώσεων των κρατών μελών, ή της αρχής της ουδετερότητας όσον αφορά τους κανόνες των κρατών μελών που διέπουν το καθεστώς ιδιοκτησίας, που ορίζεται στο άρθρο 295 της συνθήκης. Οι εθνικές κανονιστικές αρχές θα πρέπει να διαθέτουν όλους τους απαραίτητους πόρους, όσον αφορά το προσωπικό, την εμπειρία και τα οικονομικά μέσα, για να διεκπεραιώνουν τα καθήκοντά τους.
- (12) Κάθε μέρος που υπόκειται σε απόφαση εθνικής κανονιστικής αρχής, θα πρέπει να έχει δικαίωμα προσφυγής ενώπιον οργάνου, το οποίο θα είναι ανεξάρτητο από τα εμπλεκόμενα μέρη. Το όργανο αυτό μπορεί να είναι δικαστήριο. Επιπλέον, κάθε επιχείρηση που θεωρεί ότι οι αιτήσεις της για παροχή δικαιώματος εγκατάστασης ευκολιών δεν έχουν διεκπεραιωθεί σύμφωνα με τις αρχές της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να προσφεύγει κατά των αποφάσεων αυτών. Η εν λόγω διαδικασία προσφυγής δεν θίγει τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων εντός των εθνικών δικαστικών συστημάτων και τα δικαιώματα νομικών οντοτήτων ή φυσικών προσώπων βάσει του εθνικού δικαίου.
- (13) Οι εθνικές κανονιστικές αρχές χρειάζεται να συγκεντρώνουν πληροφορίες από συντελεστές της αγοράς προκειμένου να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στα καθήκοντά τους. Τέτοιου είδους πληροφορίες μπορεί επίσης να χρειασθεί να συλλέγονται για λογαριασμό της Επιτροπής, προκειμένου αυτή να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της βάσει του κοινοτικού δικαίου. Τα αιτήματα πληροφόρησης θα πρέπει να είναι αναλογικά και να μην επιβάλλουν υπέρμετρα βάρη στις επιχειρήσεις. Οι πληροφορίες που συλλέγουν οι εθνικές κανονιστικές αρχές θα πρέπει να είναι διαθέσιμες στο κοινό, εκτός εάν πρόκειται για εμπιστευτικές πληροφορίες δυνάμει των εθνικών κανόνων για την πρόσβαση του κοινού σε πλη-

⁽¹⁾ ΕΕ L 298 της 17.10.1989, σ. 23· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 97/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 202 της 30.7.1997, σ. 60).

⁽²⁾ ΕΕ L 91 της 7.4.1999, σ. 10.

⁽³⁾ ΕΕ L 178 της 17.7.2000, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 204 της 21.7.1998, σ. 37· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 98/48/ΕΚ (ΕΕ L 217 της 5.8.1998, σ. 18).

- ροφορίες και εάν υπόκεινται στο κοινοτικό και το εθνικό δικαίο περί επιχειρηματικού απορρήτου.
- (14) Πληροφορίες που κρίνονται εμπιστευτικές από μια εθνική κανονιστική αρχή, σύμφωνα με τους κοινοτικούς και εθνικούς κανόνες περί επιχειρηματικού απορρήτου, είναι δυνατόν να ανταλλάσσονται με την Επιτροπή και άλλες εθνικές κανονιστικές αρχές, μόνον εφόσον αυτή η ανταλλαγή είναι απολύτως αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και των ειδικών οδηγιών. Οι ανταλλάσσόμενες πληροφορίες θα πρέπει να περιορίζονται σε ό,τι ενδείκνυται και αναλογεί στους σκοπούς μιας τέτοιας ανταλλαγής.
- (15) Είναι σημαντικό οι εθνικές κανονιστικές αρχές να διαβουλεύονται με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη επί των προτεινόμενων αποφάσεων και να λαμβάνουν υπόψη τους τις παρατηρήσεις τους πριν να λάβουν τελική απόφαση. Προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι οι αποφάσεις που λαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο δεν θα έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην ενιαία αγορά ή σε άλλους στόχους της συνθήκης, οι εθνικές κανονιστικές αρχές θα πρέπει επίσης να ανακοινώνουν ορισμένα σχέδια αποφάσεων στην Επιτροπή και στις άλλες εθνικές κανονιστικές αρχές προκειμένου να τους παρέχεται η ευκαιρία να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους. Είναι σκόπιμο οι εθνικές κανονιστικές αρχές να διαβουλεύονται με τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με όλα τα σχέδια μέτρων που μπορεί να έχουν αντίκτυπο στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών. Οι περιπτώσεις στις οποίες εφαρμόζονται οι διαδικασίες των άρθρων 6 και 7, ορίζονται στην παρούσα οδηγία και στις ειδικές οδηγίες. Η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί, ύστερα από διαβούλευση με την επιτροπή επικοινωνιών, να ζητεί από μια εθνική κανονιστική αρχή να αποσύρει σχέδιο μέτρου όταν αφορά τον καθορισμό σημαντικών αγορών ή τον ορισμό ή μη επιχειρήσεων με σημαντική ισχύ στην αγορά, και, όταν τέτοιες αποφάσεις μπορούν να δημιουργήσουν φραγμό στην ενιαία αγορά ή να είναι ασύμβατες με το κοινοτικό δικαίο, ιδίως με τους στόχους πολιτικής που θα πρέπει να ακολουθούν οι εθνικές κανονιστικές αρχές. Η διαδικασία αυτή δεν θίγει τη διαδικασία κοινοποίησης που προβλέπεται στην οδηγία 98/34/ΕΟΚ και την εξουσία της Επιτροπής δυνάμει της συνθήκης όσον αφορά τις παραβάσεις του κοινοτικού δικαίου.
- (16) Οι εθνικές κανονιστικές αρχές θα πρέπει να διαθέτουν ένα εναρμονισμένο σύνολο στόχων και αρχών επί των οποίων να στηρίζονται και θα πρέπει, όπου είναι αναγκαίο, να συντονίζουν τις δράσεις τους με τις κανονιστικές αρχές άλλων κρατών μελών κατά τη διεξαγωγή των καθηκόντων τους εντός του εν λόγω κανονιστικού πλαισίου.
- (17) Οι δραστηριότητες των εθνικών κανονιστικών αρχών που ορίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας και των ειδικών οδηγιών, συμβάλλουν στην εκπλήρωση ευρύτερων πολιτικών στους τομείς του πολιτισμού, της απασχόλησης, του περιβάλλοντος, της κοινωνικής συνοχής και της χωροταξίας.
- (18) Η απαίτηση σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι εθνικές κανονιστικές αρχές λαμβάνουν ιδιαίτερα υπόψη το επιθυμητό της τεχνολογικής ουδετερότητας των κανονιστικών ρυθμίσεων, δηλαδή ότι, με τις ρυθμίσεις ούτε επιβάλλεται ούτε ευνοείται η χρησιμοποίηση συγκεκριμένου είδους τεχνολογίας, δεν αποκλείει τη λήψη ανάλογης μέριμνας για την προώθηση ορισμένων ειδικών υπηρεσιών, οσάκις αυτό δικαιολογείται, παραδείγματος χάριν ψηφιακή τηλεόραση, ως μέσο για την αύξηση της αποτελεσματικότητας του φάσματος.
- (19) Οι ραδιοσυχνότητες είναι βασικό στοιχείο για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών ραδιοεπικοινωνιακής βάσης και, στο μέτρο που σχετίζεται με τις εν λόγω υπηρεσίες, οι εθνικές κανονιστικές αρχές θα πρέπει να τις κατανέμουν και να τις παραχωρούν σύμφωνα με εναρμονισμένο σύνολο στόχων και αρχών που διέπουν τη δράση τους και βάσει αντικειμενικών, διαφανών και αμερόληπτων κριτηρίων, λαμβάνοντας υπόψη τα δημοκρατικά, κοινωνικά, γλωσσικά και πολιτισμικά συμφέροντα που συνδέονται με τη χρήση των συχνοτήτων. Είναι σημαντικό η διαχείριση της κατανομής και της παραχώρησης των ραδιοσυχνοτήτων, να πραγματοποιείται όσο το δυνατόν πιο αποδοτικά. Η μεταφορά ραδιοσυχνοτήτων μπορεί να αποτελεί αποτελεσματικό μέσο αύξησης της αποδοτικής χρήσης του φάσματος, εφόσον υπάρχουν επαρκείς ρήτρες διασφάλισης του δημοσίου συμφέροντος, ιδίως της ανάγκης εξασφάλισης της διαφάνειας και της κανονιστικής εποπτείας της μεταφοράς αυτής. Η απόφαση αριθ. 676/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με κανονιστικό πλαίσιο για την πολιτική ραδιοφάσματος στην Κοινότητα (απόφαση ραδιοφάσματος) ⁽¹⁾, δημιουργεί ένα πλαίσιο για την εναρμόνιση των ραδιοσυχνοτήτων, και κάθε ενέργεια στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να στοχεύει στη διευκόλυνση των εργασιών που πραγματοποιούνται δυνάμει της εν λόγω απόφασης.
- (20) Η πρόσβαση σε πόρους αριθμοδότησης βάσει διαφανών, αντικειμενικών και αμερόληπτων κριτηρίων, είναι απαραίτητη για τον ανταγωνισμό των επιχειρήσεων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Η διαχείριση όλων των εθνικών σχεδίων αριθμοδότησης θα πρέπει να πραγματοποιείται από τις εθνικές κανονιστικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των κωδικών σημείων που χρησιμοποιούνται στη διευθυνοδότηση δικτύου. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες παρουσιάζεται ανάγκη εναρμόνισης των πόρων αριθμοδότησης στην Κοινότητα για την υποστήριξη της ανάπτυξης πανευρωπαϊκών υπηρεσιών, η Επιτροπή, χρησιμοποιώντας τις εκτελεστικές της εξουσίες, δύναται να λαμβάνει τεχνικά εκτελεστικά μέτρα. Όπου είναι σκόπιμο να διασφαλίζεται η πλήρης και γενική διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συντονίζουν τις εθνικές τους θέσεις με τη συνθήκη, στους κόλπους των διεθνών οργανισμών και φόρουμ, όπου λαμβάνονται οι σχετικές με την αριθμοδότηση αποφάσεις. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν θεσπίζουν, για τις εθνικές κανονιστικές αρχές, νέα πεδία ευθύνης στον τομέα της ονοματοδοσίας και διευθυνοδότησης στα πλαίσια του Διαδικτύου.

(¹) Βλέπε σελίδα 1 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

- (21) Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν, μεταξύ άλλων, διαδικασίες ανταγωνιστικής ή συγκριτικής επιλογής για την παραχώρηση ραδιοσυχνοτήτων καθώς και αριθμών με μεγάλη οικονομική αξία. Για τη διαχείριση των εν λόγω καθεστώτων, οι εθνικές κανονιστικές αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το άρθρο 8.
- (22) Θα πρέπει να διασφαλισθεί ότι υπάρχουν διαδικασίες για την παροχή δικαιωμάτων εγκατάστασης ευκολιών, οι οποίες είναι έγκαιρες, αμερόληπτες και διαφανείς ώστε να εγγυώνται όρους θεμιτού και αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις εθνικές διατάξεις που διέπουν την απαλλοτρίωση ή τη χρήση ακινήτων, τη συνήθη άσκηση των δικαιωμάτων κυριότητας, τη συνήθη χρήση της δημόσιας περιουσίας, ή την αρχή της ουδετερότητας όσον αφορά τους ισχύοντες στα κράτη μέλη κανόνες, οι οποίοι διέπουν το καθεστώς κυριότητας.
- (23) Η από κοινού χρήση ευκολιών μπορεί να είναι επωφελής για λόγους χωροταξικούς, δημόσιας υγείας ή περιβάλλοντος, και θα πρέπει να ενθαρρύνεται από τις εθνικές κανονιστικές αρχές με βάση εθελοντικές συμφωνίες. Σε περιπτώσεις όπου οι επιχειρήσεις στερούνται πρόσβασης σε βιώσιμες εναλλακτικές επιλογές, η υποχρεωτική από κοινού χρήση ευκολιών ή περιουσιακών στοιχείων μπορεί να είναι σκόπιμη. Μεταξύ άλλων καλύπτει: την από κοινού χρήση υλικής συνεγκατάστασης και αγωγών, κτιρίων, ιστών, κεραίων ή συστημάτων κεραίων. Η υποχρεωτική από κοινού χρήση ευκολιών ή περιουσιακών στοιχείων, θα πρέπει να επιβάλλεται στις επιχειρήσεις μόνο έπειτα από πλήρη δημόσια διαβούλευση.
- (24) Όταν απαιτείται από φορείς εκμετάλλευσης κινητής τηλεφωνίας να χρησιμοποιούν από κοινού πύργους ή ιστούς για περιβαλλοντικούς λόγους, αυτή η υποχρεωτική από κοινού χρήση μπορεί να συνεπάγεται τη μείωση των ανώτατων επιτρεπόμενων επιπέδων μεταδιδόμενης ισχύος για κάθε φορέα για λόγους δημόσιας υγείας, και να οδηγήσει, εν συνεχεία, τους φορείς στην εγκατάσταση περισσότερων αναμεταδοτών για την εξασφάλιση εθνικής κάλυψης.
- (25) Σε ορισμένες περιπτώσεις, υπάρχει ανάγκη επιβολής υποχρεώσεων εκ των προτέρων προκειμένου να εξασφαλισθεί η ανάπτυξη ανταγωνιστικής αγοράς. Ο ορισμός της σημαντικής ισχύος στην αγορά, στην οδηγία 97/33/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 1997, για τη διασύνδεση στο χώρο των τηλεπικοινωνιών προκειμένου να διασφαλισθεί καθολική υπηρεσία και διαλειτουργικότητα, με εφαρμογή των αρχών παροχής ανοικτού δικτύου (ONP) ⁽¹⁾, υπήρξε αποτελεσματικός στις αρχικές φάσεις του ανοίγματος της αγοράς ως όριο για τη θέσπιση εκ των προτέρων υποχρεώσεων, τώρα όμως πρέπει να προσαρμοστεί σε περισσότερο σύνθετες και δυναμικές αγορές. Για το λόγο αυτό, ο ορισμός που χρησιμοποιείται στην παρούσα οδηγία είναι ισοδύναμος με την έννοια της δεσπόζουσας θέσης, όπως ορίζεται στη νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
- (26) Δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις μπορούν να απολαμβάνουν κοινής δεσπόζουσας θέσης, όχι μόνο στις περιπτώσεις που υπάρχουν διαρθρωτικοί ή άλλοι δεσμοί μεταξύ τους, αλλά και στις περιπτώσεις που η δομή της σχετικής αγοράς προσφέρεται για συντονισμένες ενέργειες, δηλαδή ενθαρρύνει την παράλληλη ή ευθυγραμμισμένη αντιανταγωνιστική συμπεριφορά στην αγορά.
- (27) Είναι απαραίτητο οι εκ των προτέρων κανονιστικές υποχρεώσεις να μην επιβάλλονται μόνο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν υπάρχει ουσιαστικός ανταγωνισμός, δηλαδή σε αγορές στις οποίες μια ή περισσότερες επιχειρήσεις διαθέτουν σημαντική ισχύ στην αγορά, και όπου τα μέτρα αποκατάστασης, στο πλαίσιο του εθνικού και κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού, δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Είναι, συνεπώς, απαραίτητο να συντάξει η Επιτροπή κατευθυντήριες γραμμές σε κοινοτικό επίπεδο, σύμφωνα με τις αρχές του δικαίου περί ανταγωνισμού, τις οποίες να ακολουθούν οι εθνικές κανονιστικές αρχές όταν αξιολογούν το κατά πόσο είναι αποτελεσματικός ο ανταγωνισμός σε μια δεδομένη αγορά και όταν εκτιμούν τη σημαντική ισχύ στην αγορά. Οι εθνικές κανονιστικές αρχές θα πρέπει να αναλύουν κατά πόσο μια αγορά προϊόντων ή υπηρεσιών είναι πράγματι ανταγωνιστική σε έναν συγκεκριμένο γεωγραφικό χώρο, ο οποίος μπορεί να είναι το σύνολο ή τμήμα της επικρατείας του συγκεκριμένου κράτους μέλους ή γειτονικές περιοχές κρατών μελών, εκλαμβανόμενες ως ενιαίο σύνολο. Στην ανάλυση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού θα πρέπει να περιλαμβάνεται ανάλυση του κατά πόσον η αγορά έχει ανταγωνιστικές προοπτικές και, κατά συνέπεια, κατά πόσον η τυχόν έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού θα έχει διάρκεια. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα αντιμετωπίσουν επίσης το θέμα των αναδυόμενων αγορών, όπου, εκ των πραγμάτων, η εταιρεία που ηγείται της αγοράς είναι πιθανό να διαθέτει σημαντικό μερίδιο της αγοράς αλλά δεν θα πρέπει να της επιβάλλονται άστοπες υποχρεώσεις. Η Επιτροπή θα πρέπει να επανεξετάζει τακτικά τις κατευθυντήριες γραμμές ώστε να διασφαλίζει ότι αυτές παραμένουν επίκαιρες σε μία ταχέως εξελισσόμενη αγορά. Οι εθνικές κανονιστικές αρχές θα πρέπει να συνεργάζονται μεταξύ τους, στις περιπτώσεις που η σχετική αγορά έχει λάβει διακρατική διάσταση.
- (28) Προκειμένου να καθορίσουν κατά πόσο μια επιχείρηση έχει σημαντική ισχύ σε μία συγκεκριμένη αγορά, οι εθνικές κανονιστικές αρχές θα πρέπει να ενεργούν σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο και να λαμβάνουν ιδιαίτερος υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής.
- (29) Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη έχουν αναλάβει δεσμεύσεις όσον αφορά τα πρότυπα και το κανονιστικό πλαίσιο των δικτύων και υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών, στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου.

⁽¹⁾ ΕΕ L 199 της 26.7.1997, σ. 32· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 98/61/ΕΚ (ΕΕ L 268 της 3.10.1998, σ. 37).

- (30) Η τυποποίηση θα πρέπει να παραμείνει πρωτίστως διαδικασία καθοδηγούμενη από την αγορά. Παρόλα αυτά, πιθανώς να υπάρχουν ακόμη περιπτώσεις κατά τις οποίες είναι σκόπιμο να απαιτείται η συμμόρφωση με συγκεκριμένα πρότυπα σε κοινοτικό επίπεδο, ώστε να εξασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα στην ενιαία αγορά. Σε εθνικό επίπεδο, τα κράτη μέλη υπόκεινται στις διατάξεις της οδηγίας 98/34/ΕΚ. Η οδηγία 95/47/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, σχετικά με τη χρήση προτύπων για την μετάδοση τηλεοπτικού σήματος⁽¹⁾, δεν προσδιόρισε κάποιο συγκεκριμένο σύστημα ή απαίτηση υπηρεσίας μετάδοσης ψηφιακής τηλεόρασης. Μέσω του Digital Video Broadcasting Group, οι ευρωπαίοι συντελεστές της αγοράς έχουν αναπτύξει μια ομάδα συστημάτων τηλεοπτικής μετάδοσης (Ομάδα DVB), τα οποία έχουν τυποποιηθεί από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τηλεπικοινωνιακών Προτύπων (ETSI) και αποτελούν συστάσεις της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών. Οιαδήποτε απόφαση να καταστεί υποχρεωτική η εφαρμογή αυτών των προτύπων, θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα ευρείας δημόσιας διαβούλευσης. Οι διαδικασίες τυποποίησης στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας ισχύουν με την επιφύλαξη των διατάξεων της οδηγίας 1999/5/ΕΚ, της οδηγίας 73/23/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Φεβρουαρίου 1973, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των αναφερομένων στο ηλεκτρολογικό υλικό που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί εντός ορισμένων ορίων τάσεως⁽²⁾ και της οδηγίας 89/336/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 3ης Μαΐου 1989, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα⁽³⁾.
- (31) Θα πρέπει να ενθαρρύνεται η διαλειτουργικότητα των αμφίδρομων ψηφιακών τηλεοπτικών υπηρεσιών και του προηγμένου ψηφιακού τηλεοπτικού εξοπλισμού, σε επίπεδο καταναλωτών, προκειμένου να διασφαλίζονται η ελεύθερη ροή πληροφοριών, ο πλουραλισμός των μέσων και η πολιτιστική ποικιλότητα. Είναι ευκαίριο να μπορούν οι καταναλωτές να λαμβάνουν, ανεξαρτήτως τρόπου εκπομπής, όλες τις αμφίδρομες υπηρεσίες ψηφιακής τηλεόρασης λαμβάνοντας υπόψη την τεχνολογική ουδετερότητα, τη μελλοντική τεχνολογική πρόοδο, την ανάγκη προώθησης της ψηφιακής τηλεόρασης καθώς και την κατάσταση ανταγωνισμού στις αγορές υπηρεσιών ψηφιακής τηλεόρασης. Οι φορείς που παρέχουν ψηφιακές πλατφόρμες αμφίδρομης τηλεόρασης θα πρέπει να παροτρύνονται να εφαρμόζουν μια ανοικτή Διασύνδεση Προγράμματος Εφαρμογής (ARI) που να συμμορφώνεται με τα πρότυπα ή προδιαγραφές που έχουν θεσπιστεί από αναγνωρισμένο ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης. Η μετάβαση από τις υπάρχουσες ARI στις νέες κοινές ARI θα πρέπει να ενθαρρύνεται και οργανώνεται π.χ. μέσω μνημονίων κατανόησης μεταξύ όλων των σημαντικών παραγόντων της αγοράς. Οι ανοικτές ARI θα διευκολύνουν τη διαλειτουργικότητα π.χ. τη φορητότητα του αμφίδρομου περιεχομένου μεταξύ των διαφόρων μηχανισμών διάδοσης, και την πλήρη λειτουργικότητα του περιεχομένου αυτού στον προηγμένο ψηφιακό αμφίδρομο τηλεοπτικό εξοπλισμό. Ωστόσο, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη να μην παρεμποδίζεται η λειτουργία του εξοπλισμού λήψης και να προστατεύεται από δόλιες ενέργειες, π.χ. από ιούς.
- (32) Στην περίπτωση διαφοράς μεταξύ επιχειρήσεων που εδρεύουν στο ίδιο κράτος μέλος επί αντικειμένου που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία ή από τις ειδικές οδηγίες, παραδείγματος χάριν όσον αφορά τις υποχρεώσεις για την πρόσβαση και τη διασύνδεση ή τους τρόπους μεταφοράς καταλόγων συνδρομητών, θα πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα στο θιγόμενο μέρος το οποίο συμμετείχε καλόπιστα στις διαπραγματεύσεις αλλά δεν μπόρεσε να καταλήξει σε συμφωνία, να απευθύνεται στην εθνική κανονιστική αρχή για την επίλυση της διαφοράς. Οι εθνικές κανονιστικές αρχές θα πρέπει να είναι σε θέση να επιβάλλουν τη λύση στα μέρη. Η παρέμβαση μιας εθνικής κανονιστικής αρχής στην επίλυση διαφοράς μεταξύ επιχειρήσεων που παρέχουν δίκτυα ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε ένα κράτος μέλος, θα πρέπει να επιδιώκει την εξασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα οδηγία ή τις ειδικές οδηγίες.
- (33) Εκτός από τα δικαιώματα προσφυγής που παρέχονται βάσει του εθνικού ή του κοινοτικού δικαίου, υφίσταται η ανάγκη να ξεκινά μια απλή διαδικασία, κατόπιν αιτήματος ενός των μερών της διαφοράς, για την επίλυση διασυνοριακών διαφορών που δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα μιας και μόνης εθνικής κανονιστικής αρχής.
- (34) Μια ενιαία επιτροπή θα πρέπει να αντικαταστήσει την «επιτροπή ONP», που θεσπίστηκε βάσει του άρθρου 9 της οδηγίας 90/387/ΕΟΚ και την επιτροπή αδειών, που θεσπίστηκε βάσει του άρθρου 14 της οδηγίας 97/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Απριλίου 1997, σχετικά με κοινό πλαίσιο γενικών και ειδικών αδειών στον τομέα των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών⁽⁴⁾.
- (35) Οι εθνικές κανονιστικές αρχές και οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού θα πρέπει να ανταλλάσσουν τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και των ειδικών οδηγιών για την καλύτερη συνεργασία τους. Σε σχέση με τις ανταλλασσόμενες πληροφορίες, η αποδέκτρια αρχή θα πρέπει να διασφαλίζει την τήρηση του ίδιου επιπέδου εμπιστευτικότητας με τη διαβιβάζουσα αρχή.
- (36) Η Επιτροπή έχει δηλώσει την πρόθεσή της να συγκροτήσει ευρωπαϊκή ομάδα ρυθμιστικών φορέων για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η οποία θα αποτελούσε τον κατάλληλο μηχανισμό για την ενθάρρυνση της συνεργασίας και του συντονισμού των εθνικών κανονιστικών αρχών, εις τρόπον ώστε να προωθηθεί η ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και να επιδιωχθεί η επίτευξη συνεπούς εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και των ειδικών οδηγιών σε όλα τα κράτη μέλη, ιδίως σε τομείς στους οποίους η εθνική νομοθεσία εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου δίνει στις εθνικές κανονιστικές αρχές σημαντική διακριτική ευχέρεια κατά την εφαρμογή των σχετικών κανόνων.

⁽¹⁾ ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 51.

⁽²⁾ ΕΕ L 77 της 26.3.1973, σ. 29.

⁽³⁾ ΕΕ L 139 της 23.5.1989, σ. 19.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 117 της 7.5.1997, σ. 15.

- (37) Οι εθνικές κανονιστικές αρχές θα πρέπει να κληθούν να συνεργάζονται μεταξύ τους και με την Επιτροπή, κατά διαφανή τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται η συνεπής εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και των ειδικών οδηγιών σε όλα τα κράτη μέλη. Αυτή η συνεργασία θα μπορούσε να πραγματοποιείται, μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο της επιτροπής επικοινωνιών ή μιας ομάδας που θα αποτελείται από ευρωπαίους ρυθμιστές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποφασίζουν ποιοι οργανισμοί αποτελούν εθνικές κανονιστικές αρχές για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας και των ειδικών οδηγιών.
- (38) Μέτρα που θα μπορούσαν να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών είναι τα μέτρα που ενδέχεται να επηρεάζουν, άμεσα ή έμμεσα, πραγματικά ή δυνητικά, τη μορφή του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών κατά τρόπο που θα μπορούσε να δημιουργήσει φραγμό στην ενιαία αγορά. Αυτά περιλαμβάνουν μέτρα που έχουν σημαντικό αντίκτυπο σε φορείς παροχής ή χρήστες σε άλλα κράτη μέλη και συμπεριλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: μέτρα που επηρεάζουν τις τιμές για τους χρήστες σε άλλα κράτη μέλη. Μέτρα που επηρεάζουν την ικανότητα μιας επιχείρησης που είναι εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος να παρέχει υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ιδίως μέτρα που επηρεάζουν την ικανότητα παροχής υπηρεσιών σε διακρατική βάση και μέτρα που επηρεάζουν τη δομή της αγοράς ή την πρόσβαση στην αγορά, δημιουργώντας επιπτώσεις για τις επιχειρήσεις άλλων κρατών μελών.
- (39) Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να επανεξετάζονται τακτικά, ιδίως προκειμένου να καθοριστεί η ανάγκη τροποποίησης υπό το πρίσμα των μεταβαλλόμενων συνθηκών στην τεχνολογία ή τις αγορές.
- (40) Τα απαιτούμενα μέτρα για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή ⁽¹⁾.
- (41) Δεδομένου ότι οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης, ήτοι η επίτευξη εναρμονισμένου πλαισίου για τη ρύθμιση υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συναφών ευκολιών και συναφών υπηρεσιών, είναι αδύνατον να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύναται, συνεπώς, λόγω των διαστάσεων και των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθούν καλλίτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως εκτίθεται στο άρθρο 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως εκτίθεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (42) Ορισμένες οδηγίες και αποφάσεις στον τομέα αυτό θα πρέπει να καταργηθούν.
- (43) Η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί τη μετάβαση από το υφιστάμενο πλαίσιο στο νέο πλαίσιο· ιδιαίτερα, δύναται, σε εύθετο χρόνο, να υποβάλει πρόταση για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2887/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο ⁽²⁾.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ, ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής και στόχος

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει εναρμονισμένο πλαίσιο για τη ρύθμιση υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συναφών ευκολιών και συναφών υπηρεσιών. Καθορίζει τα καθήκοντα των εθνικών κανονιστικών αρχών και θεσπίζει σύνολο διαδικασιών για την εξασφάλιση της εναρμονισμένης εφαρμογής του κανονιστικού πλαισίου σε ολόκληρη την Κοινότητα.
2. Η παρούσα οδηγία καθώς και οι ειδικές οδηγίες ισχύουν υπό την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που επιβάλλονται το εθνικό δίκαιο σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, ή από το κοινοτικό δίκαιο σε σχέση με τις υπηρεσίες που παρέχονται μέσω δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
3. Η παρούσα οδηγία, καθώς και οι ειδικές οδηγίες, ισχύουν υπό την επιφύλαξη των μέτρων που λαμβάνονται, σε κοινοτικό ή εθνικό επίπεδο, τηρουμένου του κοινοτικού δικαίου, για την επιδίωξη στόχων γενικού συμφέροντος, ιδίως σχετικά με τη ρύθμιση του περιεχομένου και την πολιτική στον οπτικοακουστικό τομέα.
4. Η παρούσα οδηγία και οι ειδικές οδηγίες ισχύουν υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της οδηγίας 1999/5/ΕΚ.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

- α) «Δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών»: τα συστήματα μετάδοσης και, κατά περίπτωση, ο εξοπλισμός μεταγωγής ή δρομολόγησης και οι λοιποί πόροι που επιτρέπουν τη μεταφορά σημάτων, με τη χρήση καλωδίου, ραδιοσημάτων, οπτικού ή άλλου ηλεκτρομαγνητικού μέσου, συμπεριλαμβανομένων των δορυφορικών δικτύων, των σταθερών (μεταγωγής δεδομένων μέσω κυκλωμάτων και πακετομεταγωγής, συμπεριλαμβανομένου του Διαδικτύου) και κινητών επίγειων δικτύων, των συστημάτων

⁽¹⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

⁽²⁾ ΕΕ L 336 της 30.12.2000, σ. 4.

- ηλεκτρικών καλωδίων, εφόσον χρησιμοποιούνται για τη μετάδοση σημάτων, των δικτύων που χρησιμοποιούνται για ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές, καθώς και των δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης, ανεξάρτητα από το είδος των μεταφερόμενων πληροφοριών.
- β) «Διακρατικές αγορές»: οι αγορές που προσδιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 4 και καλύπτουν την Κοινότητα ή σημαντικό μέρος της.
- γ) «Υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών»: οι υπηρεσίες που παρέχονται συνήθως έναντι αμοιβής και των οποίων η παροχή συνίσταται, εν όλω ή εν μέρει, στη μεταφορά σημάτων σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών και των υπηρεσιών μετάδοσης σε δίκτυα που χρησιμοποιούνται για ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις, αλλά εξαιρουμένων των υπηρεσιών που παρέχουν περιεχόμενο μεταδιδόμενο με χρήση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή που ασκούν έλεγχο επί του περιεχομένου δεν περιλαμβάνουν επίσης τις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της οδηγίας 98/34/EK, οι οποίες δεν συνιστούνται, εν όλω ή εν μέρει, στη μεταφορά σημάτων σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
- δ) «Δημόσιο δίκτυο επικοινωνιών»: το δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, το οποίο χρησιμοποιείται, εξ ολοκλήρου ή κυρίως, για την παροχή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
- ε) «Συναφείς ευκολίες»: οι ευκολίες που σχετίζονται με δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή/και υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών, και καθιστούν δυνατή ή/και στηρίζουν την παροχή υπηρεσιών μέσω του εν λόγω δικτύου και/ή υπηρεσίας. Περιλαμβάνουν επίσης συστήματα υπό όρους πρόσβασης και οδηγούς ηλεκτρονικών προγραμμάτων.
- στ) «Σύστημα υπό όρους πρόσβασης»: κάθε τεχνικό μέτρο ή/και ρύθμιση, όπου η πρόσβαση σε προστατευόμενη υπηρεσία ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης σε κατανοητή μορφή, εξαρτάται από τη συνδρομή ή κάποια άλλη μορφή προγενέστερης ειδικής άδειας.
- ζ) «Εθνική κανονιστική αρχή»: ο ή οι φορείς στους οποίους ένα κράτος μέλος έχει αναθέσει οποιαδήποτε από τα κανονιστικά καθήκοντα που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία και τις ειδικές οδηγίες.
- η) «Χρήστης»: κάθε φυσικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που χρησιμοποιεί ή ζητά διαθέσιμη στο κοινό υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
- θ) «Καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο που χρησιμοποιεί ή ζητά διαθέσιμη στο κοινό υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών για σκοπούς που δεν εμπίπτουν στο πεδίο της εμπορικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητάς του ή του επαγγέλματός του.
- ι) «Καθολική υπηρεσία»: ένα στοιχειώδες σύνολο υπηρεσιών, που ορίζεται στην οδηγία 2002/22/EK (οδηγία για την καθολική υπηρεσία), συγκεκριμένης ποιότητας, διαθέσιμο για κάθε χρήστη, ανεξάρτητα από τη γεωγραφική του θέση και, υπό το πρίσμα των ιδιαίτερων εθνικών συνθηκών, σε προσιτή τιμή.
- ια) «Συνδρομητής»: κάθε φυσικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που έχει συνάψει σύμβαση με φορέα παροχής διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών.
- ιβ) «Ειδικές οδηγίες»: η οδηγία 2002/20/EK (οδηγία για την αδειοδότηση), η οδηγία 2002/19/EK (οδηγία για την πρόσβαση), η οδηγία 2002/22/EK (οδηγία για την καθολική υπηρεσία) και η οδηγία 97/66/EK.
- ιγ) «Παροχή δικτύου ηλεκτρονικών υπηρεσιών»: η σύσταση, η λειτουργία, ο έλεγχος και η διάθεση τέτοιου δικτύου.
- ιδ) «Τελικός χρήστης»: χρήστης που δεν παρέχει δημόσια δίκτυα επικοινωνιών ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών διαθέσιμες στο κοινό.
- ιε) «Προηγμένος ψηφιακός τηλεοπτικός εξοπλισμός»: οι περιφερειακές συσκευές και οι σύνδετοι ψηφιακοί τηλεοπτικοί δέκτες για τη λήψη υπηρεσιών ψηφιακής αλληλεπιδραστικής τηλεόρασης.
- ιστ) «Διασύνδεση Προγράμματος Εφαρμογής (ARI)»: η διασύνδεση λογισμικού μεταξύ των εξωτερικών εφαρμογών, που διαθέτουν οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς και οι πάροχοι υπηρεσιών, και του προηγμένου ψηφιακού τηλεοπτικού εξοπλισμού για ψηφιακές ραδιοτηλεοπτικές υπηρεσίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 3

Εθνικές κανονιστικές αρχές

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι καθένα από τα καθήκοντα που ανατίθενται στις εθνικές κανονιστικές αρχές βάσει της παρούσας οδηγίας και των ειδικών οδηγιών, αναλαμβάνεται από αρμόδιο φορέα.
2. Τα κράτη μέλη εγγυώνται την ανεξαρτησία των εθνικών κανονιστικών αρχών εξασφαλίζοντας ότι οι εθνικές κανονιστικές αρχές είναι νομικά διακριτές και λειτουργικά ανεξάρτητες από όλους τους οργανισμούς παροχής δικτύων, εξοπλισμού ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Τα κράτη μέλη τα οποία διατηρούν την κυριότητα ή τον έλεγχο επιχειρήσεων παροχής δικτύων ή/και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εξασφαλίζουν τον αποτελεσματικό διαρθρωτικό διαχωρισμό της κανονιστικής λειτουργίας από τις δραστηριότητες που έχουν σχέση με την κυριότητα ή τον έλεγχο.
3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την αμεροληψία και τη διαφάνεια των εθνικών κανονιστικών αρχών κατά την άσκηση των εξουσιών τους.
4. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τα καθήκοντα που ανατίθενται στις εθνικές κανονιστικές αρχές κατά τρόπον ώστε να είναι εύκολα προσίτα, ιδίως στην περίπτωση που τα καθήκοντα αυτά ανατίθενται

σε δύο ή περισσότερους φορείς. Ανάλογα με την περίπτωση, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη διαβούλευση και τη συνεργασία μεταξύ των αρχών αυτών, καθώς και μεταξύ αυτών και των εθνικών αρχών στις οποίες ανατίθεται η εφαρμογή του δικαίου περί ανταγωνισμού και των εθνικών αρχών στις οποίες ανατίθεται η εφαρμογή του δικαίου του καταναλωτή, σε ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος. Όταν περισσότερες της μιας αρχές έχουν αρμοδιότητα να χειρίζονται τα θέματα αυτά, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα αντίστοιχα καθήκοντα κάθε αρχής δημοσιεύονται σε εύκολα προσιτή μορφή.

5. Οι εθνικές κανονιστικές αρχές και οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού ανταλλάσσουν τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και των ειδικών οδηγιών. Σε σχέση με τις ανταλλάσσόμενες πληροφορίες, η αποδέκτρια αρχή εξασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τη διαβιβάζουσα αρχή.

6. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή όλες τις εθνικές κανονιστικές αρχές στις οποίες ανατίθενται καθήκοντα βάσει της παρούσας οδηγίας και των ειδικών οδηγιών, καθώς και τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

Άρθρο 4

Δικαίωμα προσφυγής

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την ύπαρξη αποτελεσματικών μηχανισμών, σε εθνικό επίπεδο, βάσει των οποίων κάθε χρήστης ή επιχείρηση που παρέχει δίκτυα ή/και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχει, όταν επηρεάζεται από απόφαση εθνικής κανονιστικής αρχής, δικαίωμα προσφυγής κατά της απόφασης, ενώπιον οργάνου προσφυγής το οποίο μπορεί να είναι δικαστήριο, και το οποίο είναι ανεξάρτητο από τα εμπλεκόμενα μέρη και διαθέτει την απαιτούμενη εμπειρία για την εκτέλεση των καθηκόντων του. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπόθεσης και ότι υπάρχει πραγματικός μηχανισμός προσφυγής. Εν αναμονή του αποτελέσματος μιας τέτοιας προσφυγής, ισχύει η απόφαση της εθνικής κανονιστικής αρχής, εκτός αν το όργανο προσφυγής αποφασίσει άλλως.

2. Εάν το όργανο προσφυγής που αναφέρεται στην παράγραφο 1, δεν έχει δικαιοδοτικό χαρακτήρα, αιτιολογεί πάντοτε εγγράφως τις αποφάσεις του. Επίσης, στην περίπτωση αυτή, η απόφασή του υπόκειται σε αναθεώρηση από δικαστήριο, κατά την έννοια του άρθρου 234 της συνθήκης.

Άρθρο 5

Παροχή πληροφοριών

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις παροχής δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών διαβιβάζουν στις εθνικές κανονιστικές αρχές όλες τις πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών πληροφοριών, που απαιτούνται για να διασφαλίζεται η συμμόρφωσή προς τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας και των ειδικών οδηγιών και προς τις αποφάσεις που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή τους. Οι επιχειρήσεις αυτές παρέχουν τις πληροφορίες αυτές αμέσως, κατόπιν αιτήματος, και σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και το βαθμό λεπτομέρειας που απαιτεί η εθνική κανονιστική αρχή. Οι πληροφορίες που ζητεί

η εθνική κανονιστική αρχή πρέπει να είναι ανάλογες προς την εκτέλεση του συγκεκριμένου καθήκοντος. Η εθνική κανονιστική αρχή αιτιολογεί το αίτημά της για παροχή πληροφοριών.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι εθνικές κανονιστικές αρχές παρέχουν στην Επιτροπή, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος, τις απαραίτητες για την εκπλήρωση των καθηκόντων της πληροφορίες βάσει της συνθήκης. Οι ζητούμενες από την Επιτροπή πληροφορίες είναι ανάλογες προς την εκπλήρωση των καθηκόντων αυτών. Στις περιπτώσεις που οι παρεχόμενες πληροφορίες αναφέρονται σε πληροφορίες οι οποίες είχαν προηγουμένως παρασχεθεί από επιχειρήσεις, κατόπιν αιτήματος της εθνικής κανονιστικής αρχής, οι επιχειρήσεις αυτές ενημερώνονται σχετικά. Στο βαθμό που αυτό είναι αναγκαίο, και πλην ρητού και αιτιολογημένου αιτήματος της παρέχουσας τις πληροφορίες αρχής περί του αντιθέτου, η Επιτροπή θέτει τις παρασχεθείσες πληροφορίες στη διάθεση μιας άλλης τέτοιας αρχής άλλου κράτους μέλους.

Με την επιφύλαξη των απαιτήσεων της παραγράφου 3, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που παρέχονται σε μία εθνική κανονιστική αρχή μπορούν να διατίθενται σε άλλη τέτοια αρχή στο ίδιο ή σε διαφορετικό κράτος μέλος, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος, εάν αυτό είναι αναγκαίο για να μπορεί η μία ή η άλλη κανονιστική αρχή να τηρήσει τις υποχρεώσεις της δυνάμει του κοινοτικού δικαίου.

3. Εάν οι πληροφορίες θεωρούνται εμπιστευτικές από μια εθνική κανονιστική αρχή σύμφωνα με τους κοινοτικούς και τους εθνικούς κανόνες περί επιχειρηματικού απορρήτου, η Επιτροπή και οι ενδιαφερόμενες εθνικές κανονιστικές αρχές εξασφαλίζουν την εμπιστευτικότητα αυτή.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες για την πρόσβαση του κοινού σε πληροφορίες και με την επιφύλαξη των κοινοτικών και των εθνικών κανόνων περί επιχειρηματικού απορρήτου, οι εθνικές κανονιστικές αρχές δημοσιεύουν τις πληροφορίες που συμβάλλουν στη δημιουργία ανοικτής και ανταγωνιστικής αγοράς.

5. Οι εθνικές κανονιστικές αρχές δημοσιεύουν τους όρους πρόσβασης του κοινού στις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 4, συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών για την παροχή της εν λόγω πρόσβασης.

Άρθρο 6

Μηχανισμός διαβούλευσης και διαφάνειας

Πλην των περιπτώσεων που υπάγονται στο άρθρο 7 παράγραφος 6, και στα άρθρα 20 και 21, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, όταν οι εθνικές κανονιστικές αρχές σκοπεύουν να λάβουν μέτρα κατ' εφαρμογήν της παρούσας οδηγίας, ή των ειδικών οδηγιών τα οποία έχουν σημαντική επίπτωση στην σχετική αγορά, παρέχουν στα ενδιαφερόμενα μέρη την ευκαιρία να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους για το σχέδιο μέτρου, εντός ευλόγου χρονικού

διαστήματος. Οι εθνικές κανονιστικές αρχές δημοσιοποιούν τις εθνικές τους διαδικασίες διαβούλευσης. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη δημιουργία ενιαίας θέσης ενημέρωσης στην οποία παρατίθενται όλες οι τρέχουσες διαβουλεύσεις. Η εθνική κανονιστική αρχή δημοσιοποιεί τα αποτελέσματα της διαδικασίας διαβούλευσης, με εξαίρεση τις πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα σύμφωνα με την κοινοτική και την εθνική νομοθεσία σχετικά με το επιχειρηματικό απόρρητο.

Άρθρο 7

Εδραίωση της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών

1. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας και των ειδικών οδηγιών, οι εθνικές κανονιστικές αρχές λαμβάνουν υπόψη στο μέγιστο δυνατό βαθμό τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 8, και στο βαθμό που αυτοί σχετίζονται με τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

2. Οι εθνικές κανονιστικές αρχές συμβάλλουν στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς συνεργαζόμενες μεταξύ τους και με την Επιτροπή, κατά διαφανή τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται η συνεπής εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και των ειδικών οδηγιών σε όλα τα κράτη μέλη. Προς το σκοπό αυτό, επιδιώκουν, ιδιαίτερα, συμφωνία όσον αφορά τους τύπους των μέσων και των λύσεων που ενδείκνυνται για κάθε κατάσταση στην αγορά.

3. Επιπλέον της διαβούλευσης που αναφέρεται στο άρθρο 6, όταν κανονιστική αρχή προτιμάει να λάβει μέτρο το οποίο :

α) εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 15 ή 16 της παρούσας οδηγίας, των άρθρων 5 ή 8 της οδηγίας 2002/19/EK (οδηγία για την πρόσβαση) ή του άρθρου 16 της οδηγίας 2002/22/EK και (οδηγία για την καθολική υπηρεσία) και

β) επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, θέτει συγχρόνως το σχέδιο μέτρου στην διάθεση της Επιτροπής και των εθνικών κανονιστικών αρχών των άλλων κρατών μελών, μαζί με το σκεπτικό στο οποίο βασίζεται το μέτρο, σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 3, και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή και τις άλλες εθνικές κανονιστικές αρχές. Οι εθνικές κανονιστικές αρχές και η Επιτροπή μπορούν να υποβάλλουν παρατηρήσεις στην ενδιαφερόμενη εθνική κανονιστική αρχή, μόνον εντός ενός μηνός ή εντός της περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 6, εάν η περίοδος αυτή είναι μεγαλύτερη. Η μηνιαία προθεσμία δεν μπορεί να παραταθεί.

4. Αν το σχεδιαζόμενο μέτρο που καλύπτεται από την παράγραφο 3 αποσκοπεί:

α) στον καθορισμό μιας σχετικής αγοράς που διαφέρει από εκείνες που ορίζονται στη σύσταση σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 1, ή

β) στη λήψη απόφασης σχετικά με το αν μια επιχείρηση διαθέτει, μόνη της ή από κοινού με άλλες, σημαντική ισχύ στην αγορά, βάσει του άρθρου 16 παράγραφοι 3, 4 ή 5 και επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, η Επιτροπή δε έχει δηλώσει στην εθνική κανονιστική αρχή ότι θεωρεί ότι το σχέδιο μέτρου θα δημιουργούσε φραγμούς στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά ή ότι έχει σοβαρές αμφιβολίες για τη συμβατότητά του προς το κοινοτικό δίκαιο, ιδίως όσον αφορά τους στόχους του άρθρου 8, τότε η λήψη του σχεδίου μέτρου αναβάλλεται επί δύο ακόμη μήνες. Η εν λόγω προθεσμία δεν μπορεί να παραταθεί. Εντός της προθεσμίας αυτής, η Επιτροπή μπορεί, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 22 παράγραφος 2, να αποφασίσει να καλέσει την ενδιαφερόμενη κανονιστική εθνική αρχή να τροποποιήσει ή να αποσύρει το σχέδιο μέτρου. Η απόφαση αυτή πρέπει να συνοδεύεται από λεπτομερή και αντικειμενική ανάλυση των λόγων για τους οποίους η Επιτροπή θεωρεί ότι το σχέδιο μέτρου δεν θα πρέπει να θεσπισθεί, καθώς και από ειδικές προτάσεις για την τροποποίηση του σχεδίου μέτρου.

5. Η ενδιαφερόμενη εθνική κανονιστική αρχή λαμβάνει υπόψη στο μέγιστο βαθμό τις παρατηρήσεις των άλλων εθνικών κανονιστικών αρχών και της Επιτροπής και, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4, μπορεί να θεσπίζει το προκύπτον σχέδιο μέτρου· εάν το πράξει, το γνωστοποιεί στην Επιτροπή.

6. Σε εξαιρετικές περιστάσεις, όταν μια εθνική κανονιστική αρχή κρίνει ότι πρέπει επείγοντως να αναληφθεί δράση, κατά παρέκκλιση από τη διαδικασία των παραγράφων 3 και 4, προκειμένου να διασφαλισθεί ο ανταγωνισμός και να προστατευθούν τα συμφέροντα των χρηστών, μπορεί να λαμβάνει αμέσως αναλογικά και προσωρινά μέτρα. Τα μέτρα αυτά, δεόντως αιτιολογημένα, ανακοινώνονται αμελλητί στην Επιτροπή και στις άλλες εθνικές κανονιστικές αρχές. Η λήψη απόφασης εκ μέρους εθνικής κανονιστικής αρχής για τη μονιμοποίηση των μέτρων ή την παράταση της ισχύος τους, υπόκειται στις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Άρθρο 8

Στόχοι πολιτικής και κανονιστικές αρχές

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, κατά την άσκηση των κανονιστικών καθηκόντων που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία και τις ειδικές οδηγίες, οι εθνικές κανονιστικές αρχές λαμβάνουν κάθε εύλογο μέτρο που στοχεύει στην επίτευξη των στόχων των παραγράφων 2, 3 και 4. Τα εν λόγω μέτρα είναι ανάλογα προς τους στόχους αυτούς.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, κατά την άσκηση των κανονιστικών καθηκόντων που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία και

τις ειδικές οδηγίες, ιδίως εκείνων που αποσκοπούν στην εξασφάλιση πραγματικού ανταγωνισμού, οι εθνικές κανονιστικές αρχές λαμβάνουν ιδιαίτερα υπόψη το επιθυμητό της τεχνολογικής ουδετερότητας των κανονιστικών ρυθμίσεων.

Οι εθνικές κανονιστικές αρχές μπορούν να συμβάλλουν, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, στην εξασφάλιση της εφαρμογής πολιτικών που αποσκοπούν στην προαγωγή της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας, καθώς και στον πλουραλισμό των μέσων ενημέρωσης.

2. Οι εθνικές κανονιστικές αρχές προάγουν τον ανταγωνισμό στην παροχή δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφών ευκολιών και υπηρεσιών, μεταξύ άλλων:

- α) εξασφαλίζοντας ότι οι χρήστες, συμπεριλαμβανομένων των μειονεκτούντων χρηστών, αποκομίζουν το μέγιστο όφελος όσον αφορά την επιλογή, την τιμή και την ποιότητα·
- β) εξασφαλίζοντας ότι δεν υφίσταται στρέβλωση ούτε περιορισμός του ανταγωνισμού στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών·
- γ) ενθαρρύνοντας αποτελεσματικές επενδύσεις ως προς την υποδομή και υποστηρίζοντας την καινοτομία και
- δ) ενθαρρύνοντας την αποτελεσματική χρήση και εξασφαλίζοντας την ουσιαστική διαχείριση των ραδιοσυχνοτήτων και των πόρων αριθμοδότησης.

3. Οι εθνικές κανονιστικές αρχές συμβάλλουν στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς μέσω, μεταξύ άλλων:

- α) της άρσης των τελευταίων εμποδίων στην παροχή δικτύων ηλεκτρονικών υπηρεσιών, συναφών ευκολιών και υπηρεσιών και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο·
- β) της ενθάρρυνσης της σύστασης και της ανάπτυξης διευρωπαϊκών δικτύων και της διαλειτουργικότητας πανευρωπαϊκών υπηρεσιών, και διατεματικής δυνατότητας διασύνδεσης·
- γ) της εξασφάλισης ότι, σε παρόμοιες περιπτώσεις, δεν γίνεται διάκριση στην αντιμετώπιση των επιχειρήσεων που παρέχουν δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών·
- δ) της συνεργασίας μεταξύ τους και με την Επιτροπή, κατά διαφανή τρόπο, ώστε να εξασφαλίζονται, η ανάπτυξη μιας συνεπούς κανονιστικής πρακτικής και η συνεπής εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και των ειδικών οδηγιών.

4. Οι εθνικές κανονιστικές αρχές προάγουν τα συμφέροντα των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ άλλων:

- α) εξασφαλίζοντας σε όλους του πολίτες πρόσβαση στην καθολική υπηρεσία που προβλέπεται στην οδηγία 2002/22/EK (οδηγία για την καθολική υπηρεσία)·
- β) εξασφαλίζοντας υψηλού επιπέδου προστασία για τους καταναλωτές κατά τις συναλλαγές τους με τους προμηθευτές, ιδίως

με την εξασφάλιση της διαθεσιμότητας απλών και μη δαπανηρών διαδικασιών επίλυσης διαφορών, τις οποίες διενεργεί όργανο ανεξάρτητο από τα ενδιαφερόμενα μέρη·

- γ) συμβάλλοντας στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής·
- δ) προάγοντας την παροχή σαφών πληροφοριών, ιδίως απαιτώντας διαφάνεια των τιμολογίων και των όρων χρήσης των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών·
- ε) ανταποκρινόμενες στις ανάγκες συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων, και ιδίως των μειονεκτούντων χρηστών και
- στ) εξασφαλίζοντας τη διατήρηση της ακεραιότητας και της ασφάλειας των δημοσίων δικτύων επικοινωνιών.

Άρθρο 9

Διαχείριση ραδιοσυχνοτήτων για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την ουσιαστική διαχείριση των ραδιοσυχνοτήτων για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην επικράτειά τους σύμφωνα με το άρθρο 8. Εξασφαλίζουν ότι η κατανομή και η εκχώρηση των ραδιοσυχνοτήτων αυτών από τις εθνικές κανονιστικές αρχές, βασίζονται σε αντικειμενικά, διαφανή, αμερόληπτα και αναλογικά κριτήρια.

2. Τα κράτη μέλη προάγουν την εναρμόνιση της χρήσης των ραδιοσυχνοτήτων σε ολόκληρη την Κοινότητα, σύμφωνα με την ανάγκη εξασφάλισης της ουσιαστικής και αποτελεσματικής χρήσης τους και σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 676/2002/EK (απόφαση ραδιοφάσματος).

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν διατάξεις για τη μεταφορά δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων μεταξύ επιχειρήσεων.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η πρόθεση μιας επιχείρησης για μεταφορά δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων κοινοποιείται στην εθνική κανονιστική αρχή που είναι αρμόδια για εκχώρηση φάσματος και ότι κάθε μεταφορά πραγματοποιείται σύμφωνα με διαδικασίες που καθορίζονται από την εθνική κανονιστική αρχή και δημοσιοποιείται. Οι εθνικές κανονιστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι οι συναλλαγές αυτές δεν στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό. Στις περιπτώσεις όπου η χρήση των ραδιοσυχνοτήτων έχει εναρμονισθεί μέσω της εφαρμογής της απόφασης αριθ. 676/2002/EK (απόφαση ραδιοφάσματος) ή άλλων κοινοτικών μέτρων, οποιαδήποτε τέτοια μεταφορά δεν πρέπει να οδηγεί σε αλλαγή της χρήσης των ραδιοσυχνοτήτων αυτών.

Άρθρο 10

Αριθμοδότηση, ονοματοδοσία και διευθυνσιοδότηση

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι εθνικές κανονιστικές αρχές ελέγχουν την παραχώρηση όλων των εθνικών πόρων αριθμο-

δότησης και τη διαχείριση του εθνικού σχεδίου αριθμοδότησης. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την παροχή επαρκούς πλήθους αριθμών και σειρών αριθμών, σε όλες τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών υπηρεσιών που είναι διαθέσιμες στο κοινό. Οι εθνικές κανονιστικές αρχές καθορίζουν αντικειμενικές, διαφανείς και αμερόληπτες διαδικασίες για την παραχώρηση των εθνικών πόρων αριθμοδότησης.

2. Οι εθνικές κανονιστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι τα σχέδια και οι διαδικασίες αριθμοδότησης εφαρμόζονται κατά τρόπο ο οποίος να εξασφαλίζει ίση μεταχείριση σε όλους τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, που είναι διαθέσιμες στο κοινό. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι μια επιχείρηση στην οποία χορηγείται σειρά αριθμών δεν προβαίνει σε διακρίσεις σε βάρος άλλων παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών όσον αφορά την αλληλουχία αριθμών που χρησιμοποιούνται για πρόσβαση στις υπηρεσίες τους.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα εθνικά σχέδια αριθμοδότησης, καθώς και κάθε μεταγενέστερη προσθήκη ή τροποποίησή τους, δημοσιεύονται, με την επιφύλαξη μόνο τυχόν περιορισμών που επιβάλλονται για λόγους εθνικής ασφάλειας.

4. Τα κράτη μέλη υποστηρίζουν την εναρμόνιση των πόρων αριθμοδότησης σε όλη την Κοινότητα, όπου αυτό απαιτείται για την υποστήριξη της ανάπτυξης πανευρωπαϊκών υπηρεσιών. Η Επιτροπή μπορεί, με τη διαδικασία του άρθρου 22, παράγραφος 3, να λαμβάνει κατάλληλα τεχνικά εκτελεστικά μέτρα για το θέμα αυτό.

5. Όταν είναι σκόπιμο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η πλήρης και γενική διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών, τα κράτη μέλη συντονίζουν τις θέσεις τους στους διεθνείς οργανισμούς και φόρουμ, όπου λαμβάνονται αποφάσεις επί ζητημάτων σχετικών με την αριθμοδότηση, την ονοματοδοσία και τη διευθυνοδότηση των δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Άρθρο 11

Δικαιώματα διέλευσης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, όταν μια αρμόδια αρχή εξετάζει:

— αίτηση για την παραχώρηση δικαιωμάτων εγκατάστασης ευκολιών επί, υπεράνω ή υποκάτω δημόσιου ή ιδιωτικού ακινήτου, σε επιχείρηση στην οποία επιτρέπεται να παρέχει δημόσια δίκτυα επικοινωνιών, ή

— αίτηση για την παραχώρηση δικαιωμάτων εγκατάστασης ευκολιών επί, υπεράνω ή υποκάτω δημόσιου ακινήτου, σε επιχείρηση στην οποία επιτρέπεται να παρέχει δίκτυα επικοινωνιών, εκτός των δημοσίων δικτύων,

η αρμόδια αρχή:

— ενεργεί βάσει διαφανών και προσιτών στο κοινό διαδικασιών που εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις και χωρίς καθυστέρηση, και

— ακολουθεί τις αρχές της διαφάνειας και της αμεροληψίας κατά τον καθορισμό των προϋποθέσεων για τα δικαιώματα αυτά.

Οι προαναφερθείσες διαδικασίες είναι δυνατό να διαφέρουν αναλόγως του εάν ο αιτών παρέχει δημόσια δίκτυα επικοινωνιών ή όχι.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, όταν οι δημόσιες ή οι τοπικές αρχές διατηρούν την κυριότητα ή τον έλεγχο των επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται δίκτυα και/ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, υπάρχει ουσιαστικός διαρθρωτικός διαχωρισμός της αρμοδιότητας σχετικά με την παροχή των δικαιωμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 από τις δραστηριότητες που έχουν σχέση με την κυριότητα ή τον έλεγχο.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την ύπαρξη αποτελεσματικών μηχανισμών που παρέχουν στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα προσφυγής κατά αποφάσεων σχετικά με τη χορήγηση δικαιωμάτων εγκατάστασης ευκολιών ενώπιον οργάνου, το οποίο είναι ανεξάρτητο από τα εμπλεκόμενα μέρη.

Άρθρο 12

Συνεγκατάσταση και από κοινού χρήση ευκολιών

1. Όταν μια επιχείρηση παροχής δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχει το δικαίωμα, δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, να εγκαθιστά ευκολίες επί, υπεράνω ή υποκάτω δημόσιου ή ιδιωτικού ακινήτου, ή δύναται να επωφελείται διαδικασίας για την απαλλοτρίωση ή τη χρήση ακινήτου, οι εθνικές κανονιστικές αρχές ενθαρρύνουν την από κοινού χρήση των ευκολιών ή του ακινήτου αυτού.

2. Ειδικότερα, όταν οι επιχειρήσεις στερούνται πρόσβασης σε άλλες βιώσιμες δυνατότητες λόγω της ανάγκης προστασίας του περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας ή της δημόσιας ασφάλειας, ή της επίτευξης πολεοδομικών ή χωροταξικών στόχων της, τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν την από κοινού χρήση των ευκολιών ή ακινήτων (συμπεριλαμβανομένης της φυσικής συνεγκατάστασης), σε επιχείρηση που εκμεταλλεύεται δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή να λαμβάνουν μέτρα για να διευκολύνουν τον συντονισμό των δημόσιων έργων, μόνο έπειτα από κατάλληλη περίοδο δημόσιας διαβούλευσης, κατά τη διάρκεια της οποίας όλοι οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εκφράζουν τις απόψεις τους. Οι ρυθμίσεις αυτές για από κοινού χρήση ή συντονισμό μπορούν να περιλαμβάνουν κανόνες για την κατανομή των δαπανών της από κοινού χρήσης ευκολιών ή ακινήτου.

Άρθρο 13

Λογιστικός διαχωρισμός και οικονομικές εκθέσεις

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις επιχειρήσεις που παρέχουν δημόσια δίκτυα επικοινωνιών ή διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, και οι οποίες έχουν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα παροχής υπηρεσιών σε άλλους τομείς, στο ίδιο ή σε άλλο κράτος μέλος:

- α) να τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες που συνδέονται με την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, στο βαθμό που θα απαιτείτο εάν οι εν λόγω δραστηριότητες διεξάγοντο από νομικά ανεξάρτητες εταιρείες, ώστε να εντοπίζονται όλα τα στοιχεία κόστους και εσόδων, με τη βάση του υπολογισμού τους και τις λεπτομερείς χρησιμοποιούμενες μεθόδους απονομής, που έχουν σχέση με τις δραστηριότητές τους που συνδέονται με την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένης της αναλυτικής κατάστασης των παγίων στοιχείων του ενεργητικού και των διαρθρωτικών δαπανών· ή
- β) να υπάρχει διαρθρωτικός διαχωρισμός των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέγουν να μην εφαρμόζουν τις απαιτήσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, σε επιχειρήσεις των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών, όσον αφορά τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στα κράτη μέλη, δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια EUR.

2. Όταν οι επιχειρήσεις που παρέχουν δημόσια δίκτυα επικοινωνιών ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών διαθέσιμες στο κοινό, δεν υπόκεινται στις απαιτήσεις του εταιρικού δικαίου και δεν πληρούν τα κριτήρια μικρομεσαίων επιχειρήσεων των λογιστικών κανόνων του κοινοτικού δικαίου, οι οικονομικές τους εκθέσεις καταρτίζονται, υποβάλλονται σε ανεξάρτητο έλεγχο και δημοσιεύονται. Ο έλεγχος διεξάγεται σύμφωνα με τους σχετικούς κοινοτικούς και εθνικούς κανόνες.

Η απαίτηση αυτή εφαρμόζεται και στους χωριστούς λογαριασμούς που προβλέπονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 14

Επιχειρήσεις με σημαντική ισχύ στην αγορά

- Εφόσον οι ειδικές οδηγίες απαιτούν από τις εθνικές κανονιστικές αρχές να διαπιστώνουν κατά πόσον οι φορείς εκμετάλλευσης κατέχουν σημαντική ισχύ στην αγορά σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 16, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 2 και 3 του παρόντος άρθρου.
- Μια επιχείρηση θεωρείται ότι κατέχει σημαντική ισχύ στην αγορά εφόσον, είτε ατομικά είτε σε συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις, ευρίσκεται σε θέση ισοδύναμη προς δεσπόζουσα θέση, ήτοι σε θέση οικονομικής ισχύος που της επιτρέπει να συμπεριφέρεται, σε σημαντικό βαθμό, ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές, τους πελάτες και, τελικά, τους καταναλωτές.

Ειδικότερα, οι εθνικές κανονιστικές αρχές, όταν εκτιμούν κατά πόσον δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις κατέχουν κοινή δεσπόζουσα θέση σε μια αγορά, ενεργούν σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, λαμβάνοντας ιδιαίτερως υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ανάλυση της αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά, τις οποίες δημοσιεύει η Επιτροπή σύμφωνα με

το άρθρο 15. Τα κριτήρια που πρέπει να χρησιμοποιούνται για την εν λόγω εκτίμηση περιλαμβάνονται στο παράρτημα II.

3. Εάν μια επιχείρηση έχει σημαντική ισχύ σε μια συγκεκριμένη αγορά, είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι κατέχει σημαντική ισχύ και σε μια στενά συνδεδεμένη με αυτήν αγορά, εάν οι δεσμοί μεταξύ των δύο αγορών είναι τέτοιοι ώστε να είναι δυνατή η εκμετάλλευση της ισχύος στη μία αγορά στο πλαίσιο της άλλης αγοράς, ενισχύοντας έτσι τη θέση ισχύος της επιχείρησης στην αγορά.

Άρθρο 15

Διαδικασία καθορισμού της αγοράς

1. Μετά από δημόσια διαβούλευση και διαβούλευση με τις εθνικές κανονιστικές αρχές, η Επιτροπή εκδίδει σύσταση σχετικά με συναφείς αγορές προϊόντων και υπηρεσιών (στο εξής αποκαλούμενη «σύσταση»). Στη σύσταση προσδιορίζονται, σύμφωνα με το παράρτημα I, οι αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών τα χαρακτηριστικά των οποίων είναι δυνατόν να αιτιολογούν την επιβολή των κανονιστικών υποχρεώσεων που ορίζονται στις ειδικές οδηγίες, με την επιφύλαξη των αγορών που, ενδεχομένως, προσδιορίζονται από το δίκαιο περί ανταγωνισμού, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Η Επιτροπή καθορίζει τις αγορές σύμφωνα με τις αρχές του δικαίου περί ανταγωνισμού.

Η Επιτροπή επανεξετάζει τακτικά τη σύσταση.

2. Το αργότερο κατά τη ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή δημοσιεύει κατευθυντήριες γραμμές για την ανάλυση της αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά (στο εξής αποκαλούμενες «κατευθυντήριες γραμμές»), οι οποίες είναι σύμφωνες με τις αρχές του δικαίου περί ανταγωνισμού.

3. Οι εθνικές κανονιστικές αρχές, λαμβάνοντας ιδιαίτερως υπόψη τη σύσταση και τις κατευθυντήριες γραμμές, καθορίζουν τις σχετικές αγορές που αντιστοιχούν στις εθνικές συνθήκες, ιδίως τις σχετικές γεωγραφικές αγορές εντός της επικράτειάς τους, σύμφωνα με τις αρχές του δικαίου περί ανταγωνισμού. Οι εθνικές κανονιστικές αρχές ακολουθούν τη διαδικασία των άρθρων 6 και 7, πριν να καθορίσουν αγορές διαφορετικές από εκείνες που ορίζονται στη σύσταση.

4. Μετά από διαβούλευση με τις εθνικές κανονιστικές αρχές, η Επιτροπή μπορεί, με τη διαδικασία του άρθρου 22 παράγραφος 3, να εκδώσει απόφαση, με την οποία καθορίζονται διακρατικές αγορές.

Άρθρο 16

Διαδικασία ανάλυσης της αγοράς

1. Το ταχύτερο δυνατό μετά την έκδοση ή οιαδήποτε ενημέρωση της σύστασης, οι εθνικές κανονιστικές αρχές διεξάγουν ανάλυση των σχετικών αγορών, λαμβάνοντας ιδιαίτερως υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η

ανάλυση αυτή διεξάγεται, όπου απαιτείται, σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές για τον ανταγωνισμό.

2. Όταν εθνική κανονιστική αρχή, δυνάμει των άρθρων 16, 17, 18 ή 19 της οδηγίας 2002/22/EK (οδηγία για την καθολική υπηρεσία), ή των άρθρων 7 ή 8 της οδηγίας 2002/19/EK (οδηγία για την πρόσβαση), πρέπει να καθορίσει εάν θα επιβληθούν, θα διατηρηθούν, θα τροποποιηθούν ή θα αρθούν υποχρεώσεις επιχειρήσεων, καθορίζει, με βάση την ανάλυση αγοράς, που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, κατά πόσον μια σχετική αγορά είναι όντως ανταγωνιστική.

3. Όταν μια εθνική κανονιστική αρχή συμπεραίνει ότι η αγορά είναι όντως ανταγωνιστική, δεν επιβάλλει ούτε διατηρεί καμία από τις ειδικές κανονιστικές υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Σε περιπτώσεις όπου υφίστανται ήδη τομεακές κανονιστικές υποχρεώσεις, η αρχή αίρει τις υποχρεώσεις αυτές που έχουν επιβληθεί σε επιχειρήσεις στη σχετική αγορά. Τα μέρη που επηρεάζονται από την άρση των υποχρεώσεων, ειδοποιούνται εγκαίρως.

4. Εφόσον εθνική κανονιστική αρχή διαπιστώσει ότι μια συγκεκριμένη αγορά δεν είναι όντως ανταγωνιστική, εντοπίζει επιχειρήσεις με σημαντική ισχύ στην εν λόγω αγορά σύμφωνα με το άρθρο 14 και επιβάλλει τις ενδεδειγμένες ειδικές κανονιστικές υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου ή διατηρεί ή τροποποιεί τις εν λόγω υποχρεώσεις, εφόσον αυτές υφίστανται ήδη.

5. Στην περίπτωση των διακρατικών αγορών που καθορίζονται στην απόφαση, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 4, οι αφορώμενες εθνικές κανονιστικές αρχές πραγματοποιούν από κοινού την ανάλυση αγοράς, λαμβάνοντας ιδιαίτερος υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές και αποφασίζουν μετά από συνεννόηση για την τυχόν επιβολή, διατήρηση, τροποποίηση ή άρση των κανονιστικών υποχρεώσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

6. Τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 3, 4, και 5 του παρόντος άρθρου, υπόκεινται στη διαδικασία των άρθρων 6 και 7.

Άρθρο 17

Τυποποίηση

1. Η Επιτροπή, ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 22 παράγραφος 2, καταρτίζει και δημοσιεύει, στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, κατάλογο προτύπων ή/και προδιαγραφών που χρησιμεύει ως βάση για την ενθάρρυνση της εναρμονισμένης παροχής δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφών ευκολιών και υπηρεσιών. Οσάκις χρειάζεται, η Επιτροπή δύναται, ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 22 παράγραφος 2, και κατόπιν διαβούλευσης με την επιτροπή που θεσπίζεται με την οδηγία 98/34/EK, να ζητάει την εκπόνηση προτύπων από τους Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς Τυποποίησης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN), Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης (CENELEC) και Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τυποποίησης των Τηλεπικοινωνιών (ETSI)).

2. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τη χρήση των προτύπων ή/και προδιαγραφών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, για την παροχή υπηρεσιών, τεχνικών διαπαφών ή/και λειτουργιών δικτύων, στο βαθμό που αυτό είναι απολύτως απαραίτητο για την εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας των υπηρεσιών και για τη βελτίωση της ελευθερίας επιλογής του χρήστη.

Εφόσον πρότυπα ή/και προδιαγραφές δεν έχουν δημοσιευθεί σύμφωνα με την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν την εφαρμογή των προτύπων και/ή προδιαγραφών που θεσπίζονται από τους Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς Τυποποίησης.

Ελλείψει τέτοιων προτύπων ή/και προδιαγραφών, τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν την εφαρμογή διεθνών προτύπων ή συστάσεων που εγκρίνονται από τη Διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών (ITU), τον Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης (ISO) ή τη Διεθνή Ηλεκτροτεχνική Επιτροπή (IEC).

Εφόσον υφίστανται διεθνή πρότυπα, τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τους Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς Τυποποίησης να χρησιμοποιούν τα εν λόγω πρότυπα ή τα σχετικά στοιχεία τους, ως βάση για τα πρότυπα που καταρτίζουν, εκτός εάν τα διεθνή πρότυπα ή τα σχετικά στοιχεία είναι αναποτελεσματικά.

3. Εάν η εφαρμογή των προτύπων ή/και προδιαγραφών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, δεν είναι ορθή και, συνεπώς, δεν είναι δυνατόν να εξασφαλισθεί η διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, η εφαρμογή των προτύπων ή/και προδιαγραφών αυτών μπορεί να καθίσταται υποχρεωτική, σύμφωνα με την παράγραφο 4, στο βαθμό που αυτό είναι απολύτως απαραίτητο για την εξασφάλιση της εν λόγω διαλειτουργικότητας και για τη βελτίωση της ελευθερίας επιλογής του χρήστη.

4. Εάν η Επιτροπή προτίθεται να καταστήσει υποχρεωτική την εφαρμογή ορισμένων προτύπων ή/και προδιαγραφών, δημοσιεύει ανακοίνωση στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* και καλεί όλους τους ενδιαφερόμενους να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους. Η Επιτροπή, ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 22 παράγραφος 3, καθιστά υποχρεωτική την εφαρμογή των σχετικών προτύπων, αναφέροντάς τα ως υποχρεωτικά πρότυπα στον κατάλογο προτύπων ή/και προδιαγραφών που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

5. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι τα πρότυπα ή/και οι προδιαγραφές που αναφέρονται στην παράγραφο 1, δεν συμβάλλουν πλέον στην παροχή εναρμονισμένων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή ότι δεν ανταποκρίνονται πλέον στις ανάγκες των καταναλωτών ή ότι παρεμποδίζουν την τεχνολογική εξέλιξη, τα αποσύρει από τον κατάλογο των προτύπων ή/και των προδιαγραφών που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 22 παράγραφος 2.

6. Όταν η Επιτροπή κρίνει ότι τα πρότυπα ή/και προδιαγραφές που αναφέρονται στην παράγραφο 4, δεν συμβάλλουν πλέον στην παροχή εναρμονισμένων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή ότι δεν ανταποκρίνονται πλέον στις ανάγκες των καταναλωτών ή ότι παρεμποδίζουν την τεχνολογική εξέλιξη, τα αποσύρει από τον

κατάλογο των προτύπων ή/και προδιαγραφών που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 22 παράγραφος 3.

7. Το παρόν άρθρο δεν ισχύει για καμία από τις στοιχειώδεις απαιτήσεις, τις προδιαγραφές διεπαφής ή τα εναρμονισμένα πρότυπα, στα οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις της οδηγίας 1999/5/EK.

Άρθρο 18

Διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών αλληλεπιδραστικής ψηφιακής τηλεόρασης

1. Προκειμένου να διασφαλίζονται η ελεύθερη ροή πληροφοριών, ο πλουραλισμός των μέσων και η πολιτιστική ποικιλότητα, τα κράτη μέλη πρέπει να ενθαρρύνουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 παράγραφος 2:

- α) τους φορείς παροχής αμφίδρομων υπηρεσιών ψηφιακής τηλεόρασης που εκπέμπονται στις νέες ψηφιακές πλατφόρμες αμφίδρομης τηλεόρασης για διανομή στην Κοινότητα, ανεξαρτήτως τρόπου εκπομπής, να χρησιμοποιούν ανοικτή ARI·
- β) τους φορείς παροχής κάθε προηγμένου ψηφιακού τηλεοπτικού εξοπλισμού που έχει αναπτυχθεί για τη λήψη αμφίδρομων υπηρεσιών ψηφιακής τηλεόρασης που εκπέμπονται στις νέες ψηφιακές πλατφόρμες αλληλεπιδραστικής τηλεόρασης, να τηρούν ανοικτή ARI σύμφωνα με τις ελάχιστες απαιτήσεις των σχετικών προτύπων ή προδιαγραφών.

2. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 5 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας 2002/19/EK (οδηγία για την πρόσβαση), τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τους ιδιοκτήτες των API να διαθέτουν υπό δικαίους, λογικούς και αμερόληπτους όρους, έναντι κατάλληλης αποζημίωσης, όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες που επιτρέπουν στους φορείς παροχής αμφίδρομων υπηρεσιών ψηφιακής τηλεόρασης την παροχή όλων των υπηρεσιών που υποστηρίζονται από την ARI κατά τρόπο πλήρως λειτουργικό.

3. Εντός ενός έτους από την ημερομηνία εφαρμογής που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, η Επιτροπή εξετάζει τις επιπτώσεις του παρόντος άρθρου. Εάν σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη δεν έχουν επιτευχθεί η διαλειτουργικότητα και η ελευθερία επιλογής του χρήστη, η Επιτροπή μπορεί να αναλαμβάνει δράση σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφοι 3 και 4.

Άρθρο 19

Διαδικασίες εναρμόνισης

1. Στις περιπτώσεις που η Επιτροπή, ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 22 παράγραφος 2, εκδίδει συστάσεις προς τα κράτη μέλη σχετικά με την εναρμόνιση της εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και των ειδικών οδηγιών για να επισπευσθεί η επίτευξη των στόχων του άρθρου 8, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι εθνικές κανονιστικές αρχές λαμβάνουν ιδιαίτερος υπόψη τις εν λόγω συστάσεις κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Εφόσον μια εθνική κανονιστική αρχή επιλέγει να μην ακολουθήσει μία σύσταση, ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή, αιτιολογώντας τη θέση της.

2. Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώνει ότι αποκλίνουσες ρυθμίσεις, σε εθνικό επίπεδο, οι οποίες αποσκοπούν στην εφαρμογή του άρθρου 10 παράγραφος 4, συνιστούν φραγμό για την ενιαία αγορά, τότε η Επιτροπή μπορεί, ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 22 παράγραφος 3, να λαμβάνει τα δέοντα τεχνικά μέτρα εφαρμογής.

Άρθρο 20

Επίλυση διαφοράς μεταξύ επιχειρήσεων

1. Σε περίπτωση διαφοράς που προκύπτει σε σχέση με υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα οδηγία ή τις ειδικές οδηγίες μεταξύ επιχειρήσεων παροχής δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε ένα κράτος μέλος, η ενδιαφερόμενη εθνική κανονιστική αρχή εκδίδει, κατόπιν αιτήματος ενός εκ των μερών και υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 2, δεσμευτική απόφαση για την επίλυση της διαφοράς, το ταχύτερο δυνατό, και, πάντως, εντός τεσσάρων μηνών, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις. Το αφορώμενο κράτος μέλος απαιτεί την πλήρη συνεργασία όλων των μερών με την εθνική κανονιστική αρχή.

2. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι οι εθνικές κανονιστικές αρχές μπορούν να αρνούνται την επίλυση διαφοράς με δεσμευτική απόφαση, εάν υπάρχουν άλλοι μηχανισμοί, συμπεριλαμβανομένης της διαμεσολάβησης, οι οποίοι θα μπορούσαν να συμβάλλουν καλύτερα στην έγκαιρη επίλυση της διαφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7. Τα μέρη ενημερώνονται σχετικά αμελλητί από την εθνική κανονιστική αρχή. Εάν η διαφορά δεν έχει επιλυθεί μετά την πάροδο τεσσάρων μηνών και το μέρος το οποίο επιζητεί την επανόρθωση δεν την έχει φέρει ενώπιον δικαστηρίου, η εθνική κανονιστική αρχή εκδίδει, κατόπιν αιτήματος ενός των μερών, δεσμευτική απόφαση για τη επίλυση της διαφοράς, το συντομότερο δυνατό, και, εν πάση περιπτώσει, εντός τεσσάρων μηνών.

3. Κατά την επίλυση μιας διαφοράς, η εθνική κανονιστική αρχή λαμβάνει αποφάσεις που αποσκοπούν στην επίτευξη των στόχων τους οποίους θέτει το άρθρο 8. Οι υποχρεώσεις που μπορεί να επιβάλει η εθνική κανονιστική αρχή σε μια επιχείρηση, στο πλαίσιο της επίλυσης διαφοράς, πρέπει να τηρούν τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας ή των ειδικών οδηγιών.

4. Η απόφαση της εθνικής κανονιστικής αρχής δημοσιοποιείται, τηρουμένων των απαιτήσεων περί επιχειρηματικού απορρήτου. Στα ενδιαφερόμενα μέρη, παρέχεται πλήρης έκθεση των λόγων επί των οποίων βασίζεται.

5. Η διαδικασία που αναφέρεται στις παραγράφους 1, 3 και 4 δεν στερεί από κανένα μέρος τη δυνατότητα να ασκήσει αγωγή ενώπιον των δικαστηρίων.

Άρθρο 21

Επίλυση διασυνοριακής διαφοράς

1. Στην περίπτωση διασυνοριακής διαφοράς που προκύπτει δυνάμει της παρούσας οδηγίας ή των ειδικών οδηγιών μεταξύ

μερών σε διαφορετικά κράτη μέλη, αν η διαφορά αυτή εμπίπτει στην αρμοδιότητα εθνικών κανονιστικών αρχών δύο τουλάχιστον κρατών μελών, εφαρμόζεται η διαδικασία των παραγράφων 2, 3 και 4.

2. Κάθε μέρος μπορεί να παραπέμψει τη διαφορά στις ενδιαφερόμενες εθνικές κανονιστικές αρχές. Οι εθνικές κανονιστικές αρχές συντονίζουν τις προσπάθειές τους για την επίλυση της διαφοράς, σύμφωνα με τους στόχους τους οποίους θέτει το άρθρο 8. Οι υποχρεώσεις που μπορεί να επιβάλει η εθνική κανονιστική αρχή σε μια επιχείρηση, στο πλαίσιο της επίλυσης διαφοράς, πρέπει να τηρούν τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας ή των ειδικών οδηγιών.

3. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι οι εθνικές κανονιστικές αρχές μπορούν να αρνούνται από κοινού την επίλυση διαφοράς, εάν υπάρχουν άλλοι μηχανισμοί, συμπεριλαμβανομένης της διαμεσολάβησης, οι οποίοι θα μπορούσαν να συμβάλλουν καλύτερα στην έγκαιρη επίλυση της διαφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8. Τα μέρη ενημερώνονται σχετικά, αμελλητί. Εάν η διαφορά δεν έχει επιλυθεί μετά την πάροδο τεσσάρων μηνών και το μέρος το οποίο επιζητεί την επανόρθωση δεν την έχει φέρει ενώπιον δικαστηρίου, οι εθνικές κανονιστικές αρχές, κατόπιν αιτήματος ενός εκ των μερών, συντονίζουν τις προσπάθειές τους προκειμένου να επιτύχουν την επίλυση της διαφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8.

4. Η διαδικασία που αναφέρεται στην παράγραφο 2 δεν στερεί από κανένα μέρος τη δυνατότητα να ασκήσει αγωγή ενώπιον των δικαστηρίων.

Άρθρο 22

Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή («επιτροπή επικοινωνιών»).

2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 3 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένου του άρθρου 8 της εν λόγω απόφασης.

3. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 5 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένου του άρθρου 8 της εν λόγω απόφασης.

Η προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 6 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, ορίζεται σε τρεις μήνες.

4. Η επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

Άρθρο 23

Ανταλλαγή πληροφοριών

1. Η Επιτροπή παρέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες στην επιτροπή επικοινωνιών σχετικά με το αποτέλεσμα των τακτικών διαβουλεύσεων με τους αντιπροσώπους των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων, των φορέων παροχής υπηρεσιών, των χρηστών, των καταναλωτών, των κατασκευαστών, και των συνδικαλιστικών οργανώσεων, καθώς και των τρίτων χωρών και των διεθνών οργανισμών.

2. Η επιτροπή επικοινωνιών, λαμβάνοντας υπόψη την πολιτική της Κοινότητας στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ενθαρρύνει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με την κατάσταση και την εξέλιξη των κανονιστικών ενεργειών στον τομέα των δικτύων και των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Άρθρο 24

Δημοσίευση πληροφοριών

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι επικαιροποιημένες πληροφορίες που αφορούν την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και των ειδικών οδηγιών, δημοσιοποιούνται με τρόπο που εγγυάται την εύκολη πρόσβαση όλων των ενδιαφερομένων μερών στις εν λόγω πληροφορίες. Δημοσιεύουν ανακοίνωση στην εθνική επίσημη εφημερίδα τους, όπου αναφέρεται ο τρόπος και ο τόπος δημοσίευσης των πληροφοριών αυτών. Η πρώτη σχετική ανακοίνωση δημοσιεύεται πριν από την ημερομηνία εφαρμογής που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο και, στη συνέχεια, δημοσιεύεται ανακοίνωση, κάθε φορά που μεταβάλλονται οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται σε αυτήν.

2. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή αντίγραφο όλων αυτών των ανακοινώσεων κατά τη δημοσίευσή τους. Η Επιτροπή διαβιβάζει τις πληροφορίες, στην επιτροπή επικοινωνιών, ανάλογα με την περίπτωση.

Άρθρο 25

Διαδικασίες επανεξέτασης

1. Η Επιτροπή προβαίνει σε περιοδική επανεξέταση της λειτουργίας της παρούσας οδηγίας και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, την πρώτη φορά το αργότερο τρία έτη μετά την ημερομηνία εφαρμογής, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο. Για το σκοπό αυτό, η Επιτροπή μπορεί να ζητά πληροφορίες από τα κράτη μέλη, οι οποίες παρέχονται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 26

Κατάργηση

Οι ακόλουθες οδηγίες και αποφάσεις καταργούνται από την ημερομηνία εφαρμογής που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο:

— Οδηγία 90/387/ΕΟΚ,

- Απόφαση 91/396/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουλίου 1991, για τη δημιουργία ενός ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού κλήσης έκτακτης ανάγκης ⁽¹⁾,
- Οδηγία 92/44/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 1992, σχετικά με την εφαρμογή της παροχής ανοικτού δικτύου στις μισθωμένες γραμμές ⁽²⁾,
- Απόφαση 92/264/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 1992, περί θεσπίσεως κοινού προθέματος πρόσβασης στο διεθνές τηλεφωνικό δίκτυο στην Κοινότητα ⁽³⁾,
- Οδηγία 95/47/ΕΚ,
- Οδηγία 97/13/ΕΚ,
- Οδηγία 97/33/ΕΚ,
- Οδηγία 98/10/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 1998, για την εφαρμογή της παροχής ανοικτού δικτύου (ΟΝΠ) στη φωνητική τηλεφωνία και για την καθολική υπηρεσία για τις τηλεπικοινωνίες σε ανταγωνιστικό περιβάλλον ⁽⁴⁾.

Άρθρο 27

Μεταβατικά μέτρα

Τα κράτη μέλη διατηρούν όλες τις υποχρεώσεις δυνάμει του εθνικού τους δικαίου που αναφέρονται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2002/19/ΕΚ (οδηγία για την πρόσβαση) και στο άρθρο 16 της οδηγίας 2002/22/ΕΚ (οδηγία για την καθολική υπηρεσία), μέχρις ότου η εθνική κανονιστική αρχή καθορίσει αυτές τις υποχρεώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 16 της παρούσας οδηγίας.

Οι φορείς εκμετάλλευσης σταθερών δημόσιων τηλεφωνικών δικτύων, οι οποίοι έχουν ορισθεί από την εθνική κανονιστική τους αρχή ως έχοντες σημαντική ισχύ στην αγορά παροχής σταθερών δημόσιων τηλεφωνικών δικτύων και υπηρεσιών, βάσει του παραρτήματος Ι, μέρος 1 της οδηγίας 97/33/ΕΚ ή της οδηγίας 98/10/ΕΚ, εξακολουθούν να θεωρούνται ως «κοινοποιημένοι φορείς εκμετάλλευσης», για τους σκοπούς του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2887/2000, μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανάλυσης της αγοράς που αναφέρεται στο άρθρο 16. Στη συνέχεια, παύουν να θεωρούνται ως «κοινοποιημένοι φορείς εκμετάλλευσης», για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 28

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο στις 24 Ιουλίου 2003. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από τις 25 Ιουλίου 2003.

2. Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την αναφορά αυτή καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

3. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία καθώς και οιασδήποτε μεταγενέστερης τροποποίησης των διατάξεων αυτών.

Άρθρο 29

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 30

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 7 Μαρτίου 2002.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

P. COX

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. C. APARICIO

⁽¹⁾ ΕΕ L 217 της 6.8.1991, σ. 31.

⁽²⁾ ΕΕ L 165 της 19.6.1992, σ. 27· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την απόφαση 98/80/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 14 της 20.1.1998, σ. 27).

⁽³⁾ ΕΕ L 137 της 20.5.1992, σ. 21.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 101 της 1.4.1998, σ. 24.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κατάλογος αγορών που θα συμπεριληφθεί στην αρχική σύσταση της Επιτροπής σχετικά με συναφείς αγορές προϊόντων και υπηρεσιών που αναφέρεται στο άρθρο 15

1. Αγορές που αναφέρονται στην οδηγία 2002/22/EK (οδηγία για την καθολική υπηρεσία).

Άρθρο 16 — Αγορές που ορίζονται βάσει του προηγούμενου κανονιστικού πλαισίου και στις οποίες οι υποχρεώσεις θα πρέπει να επανεξεταστούν.

Παροχή σύνδεσης και χρήση των δημόσιων τηλεφωνικών δικτύων σε σταθερές θέσεις.

Παροχή μισθωμένων γραμμών σε τελικούς χρήστες.

2. Αγορές που αναφέρονται στην οδηγία 2002/19/EK (οδηγία για την πρόσβαση).

Άρθρο 7 — Αγορές που ορίζονται βάσει του προηγούμενου κανονιστικού πλαισίου και στις οποίες οι υποχρεώσεις θα πρέπει να επανεξεταστούν.

Διασύνδεση (οδηγία 97/33/EK)

Προέλευση κλήσης στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο

Απόληξη κλήσης στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο

Υπηρεσίες διαβίβασης στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο

Προέλευση κλήσης σε δημόσια κινητά τηλεφωνικά δίκτυα

Απόληξη κλήσης σε δημόσιο κινητό τηλεφωνικό δίκτυο

Διασύνδεση μισθωμένων γραμμών (διασύνδεση τμημάτων κυκλωμάτων)

Δικτυακή πρόσβαση και ειδική δικτυακή πρόσβαση (οδηγία 97/33/EK, οδηγία 98/10/EK)

Πρόσβαση στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο, συμπεριλαμβανομένης της αποδεσμοποίησης του τοπικού βρόχου

Πρόσβαση σε δημόσια κινητά τηλεφωνικά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένης της επιλογής του φορέα

Χονδρική παροχή μισθωμένων γραμμών (οδηγία 92/44/EOK)

Χονδρική παροχή μισθωμένων γραμμών σε άλλους προμηθευτές δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών

3. Αγορές που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2887/2000

Υπηρεσίες που παρέχονται μέσω αδεσμοποίητων βρόχων (στρεπτό ζεύγος μεταλλικών αγωγών)

4. Πρόσθετες αγορές

Η εθνική αγορά για διεθνείς υπηρεσίες περιαγωγής σε δημόσια δίκτυα κινητής τηλεφωνίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Κριτήρια προς χρήση από τις εθνικές κανονιστικές αρχές κατά την εκτίμηση της κοινής δεσπόζουσας θέσης, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο

Δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις θεωρούνται ως ευρισκόμενες σε κοινή δεσπόζουσα θέση, κατά την έννοια του άρθρου 14, εάν, ακόμη και αν δεν υπάρχουν διαρθρωτικοί ή άλλοι δεσμοί μεταξύ τους, λειτουργούν σε μια αγορά, η δομή της οποίας θεωρείται ότι προσφέρεται για συντονισμένες ενέργειες. Με την επιφύλαξη της νομολογίας του Δικαστηρίου σχετικά με την κοινή δεσπόζουσα θέση, εκτιμάται ότι συντρέχει τέτοια περίπτωση, εάν η αγορά πληροί ορισμένα κατάλληλα χαρακτηριστικά, ιδίως όσον αφορά τη συγκέντρωση της αγοράς, τη διαφάνεια και οιοδήποτε άλλο από τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται κατωτέρω:

- ώριμη αγορά
- στασιμότητα ή μικρή αύξηση της ζήτησης
- χαμηλή ελαστικότητα ζήτησης
- ομοιογενές προϊόν
- παρόμοιες δομές κόστους
- παρόμοια μερίδια αγοράς
- έλλειψη τεχνικής καινοτομίας, ώριμη τεχνολογία
- απουσία πλεονάζοντος δυναμικού
- υψηλοί φραγμοί στην είσοδο
- έλλειψη αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος
- έλλειψη δυνατικού ανταγωνισμού
- διάφορα είδη άτυπων ή άλλων δεσμών μεταξύ των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων
- ανταποδοτικοί μηχανισμοί
- έλλειψη ή περιορισμένο πεδίο ανταγωνισμού ως προς τις τιμές

Ο ανωτέρω κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός και τα κριτήρια δεν είναι σωρευτικά. Ο κατάλογος προτίθεται μάλλον να παρουσιάσει απλώς τα είδη αποδεικτικών στοιχείων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη των ισχυρισμών περί ύπαρξης κοινής δεσπόζουσας θέσης.